

TITEL

Sansibar oder der letzte Grund

AUTEUR

Alfred Andersch

UITGEVER

Wolters-Noordhoff, Groningen

Jaar

1995 (Buchfinken)

Taal

Duits

ISBN: 9001549330

Bladzijden: 158

SO cijfer: 8+

Antwoorden in **groen**: waren correct.

Antwoorden in **oranje**: waren niet geheel compleet/correct.

Eventuele opmerkingen van de docent in **rood**.

Verslag:

- 1. Noem de naam van de schrijver en zijn jaartallen.**
Alfred Andersch, 1914-1980.
- 2. Noem: titel, eerste verschijningsdatum, land van verschijning.**
Sansibar oder der letzte Grund, 1970, Zwitserland.
- 3. Waar en wanneer speelt het verhaal zich af?**
In Nazi Duitsland in Rerik, een kustplaatsje aan de Oostzee in 1937.
- 4. Hoe lang is de vertelde tijd.**
27 uur (iets langer dan een dag en een nacht)
- 5. Welke vertelperspectief/(ven) gebruikt de verteller?**
Personale hij (die afwisselt)
- 6.a Tot welk genre wordt het boek gerekend?**
(tijdroman) historisch roman
- 6.b Hoe is de indeling van het boek?**
37 hoofdstukken, om het hoofdstuk een hoofdstuk van de jongen.

- 6.c **Wat is het effect van de verschillende typografische letters?**
Zo is er een duidelijk verschil tussen de jongen en de rest. De jongen is dan toch een soort hoofdpersoon en hij komt duidelijk naar voren in het boek.
7. **Noem de belangrijkste motieven.**
Huckleberry Finn, de torens, het beeld, Sansibar, ook het woord 'Grund' komt heel vaak voor en 'die Anderen' ook.
8. **Verklaar het thema.**
Ze zoeken allemaal vrijheid. Zoektocht naar vrijheid
9. **Geef tot slot je mening.**
Ik vond het een redelijk moeilijk boek. Ook boeide het me niet echt en dat leest nogal vervelend. Er gebeurde ontzettend weinig en er zat iets te veel toeval in het boek. Alleen toen ze in het bootje zaten en bijna werden ontdekt, was het wel spannend, maar toen die lamp even uitviel, was dat wel erg toevallig. Een anti-climax want je denkt dat ze gesnapt worden, maar dat gebeurt niet.

Vragen en antwoorden:

- 1.a **De titel van het boek heeft betrekking op 'der Junge'. Verklaar deze zin.**
De jongen heeft drie redenen om uit Rerik weg te willen. En de laatste reden is dat hij naar Sansibar (en nog veel meer plaatsen) wil.
- 1.b **Welke redenen heeft 'der Junge' om uit Rerik weg te gaan?**
- In Rerik gebeurt nooit iets
- In Rerik is zijn vader overleden.(op zee)
- Hij wil de rest van de wereld zien en dat symboliseert hij met Sansibar.
- 1.c **Bij wie werkt 'der Junge'? Wat voor werk doet hij?**
Bij Knudsen. Hij is scheepsjongen.
- 1.d **Welke factoren verhinderen zijn vertrek?**
- Hij heeft geen boot
- Hij heeft geen papieren (pas etc.)
- Hij mag niet van zijn moeder, i.v.m. zijn leeftijd.
- 2.a **Wie en wat is Gregor?**
Gregor is een communist. Hij is ongeveer 25 jaar, heeft zwart haar en grijzer kleding. Het is een onopvallende man, die op de fiets naar Rerik is gekomen om Knudsen te spreken.
- 2.b **Wie wil hij in Rerik opzoeken? Waarom?**
Knudsen, hij komt met een opdracht van de partij. Hij komt het vijf groepen systeem uitleggen en hij kan dan meteen vragen of Knudsen hem mee wil nemen naar Zweden.

Wijzer met boeken

Schooljaar: 1996/1997

Niveau: 4VWO

- 2.c Gregor voelt dat hij verraad pleegt. Waaraan? Waarom?**
- Hij vindt dat hij verraad pleegt aan de Communistische Partij, omdat hij met Knudsen naar Zweden wil om daar vervolgens te blijven en niet meer terug bij de partij te horen.
- Vroeger vond hij dat ook al een keer, toen ze (de partij en hij) een plaats hadden ingenomen en hij blijer was om de zee te zien dan om te zien dat ze gewonnen hadden. Hij houdt niet van innemen. Als hij de toren van Rerik ziet, denkt hij: “ die zien elk verraad” .
- 3.a Pfarrer Helander is ziek. Welke ziekte heeft hij?**
Suikerziekte
- 3.b Hoelang heeft hij nog te leven? Wat raadt zijn arts hem aan?**
Totdat de wond van zijn been open gaat, want dan is er geen hulp meer mogelijk. Hij moet naar professor Gebhard in Rostock.
- 3.c Waartegen voert Helander strijd?**
Tegen de algemene vijand, de Nazi's.
- 3.d Welk plan heeft hij en wie wil hij om een gunst vragen?**
Hij wil een beeld naar Zweden in veiligheid brengen, zodat de Nazi's het niet vernietigen en hij vraagt Knudsen om het te brengen.
- 3.e Helander voelt zich door God verlaten. Hoe wordt daarop in het boek gezinspeeld?**
Op de muur van zijn kerk staat niet geschreven, zoals bij andere kerken. Hij wil dat God ook bij hem schrijft.
- 3.f Welke associatie heb je bij de naam Helander?**
Heiland, dus God of Christus.
- 4.a Knudsen is uit de partij gegaan. Welke partij? Waarom is dat gebeurd?**
De communistische partij, omdat hij de enige partijgenoot was in Rerik. De overigen zijn uit de partij gestapt vanwege de Nazi's of om andere redenen. En tevens vanwege zijn vrouw.
- 4.b Waarom houdt Knudsen zich stil? Wel risico loopt hij?**
Knudsen heeft een geesteszieke vrouw en hij wil niet dat zij naar een dekkenhuis wordt gestuurd, dus daarom houdt hij zich rustig om niet te veel aandacht op zijn vrouw te trekken. Daarom wil hij ook niet meer zo veel voor de partij doen.
- 4.c Waarom vaart Knudsen op de bewuste dag niet uit?**
Hij heeft een afspraak met Gregor om hem te ontmoeten (en hij wil tevens zijn vrouw niet alleen laten)
- 5.a Wat is de reden voor Judith om uitgerekend naar Rerik te gaan?**
Haar moeder zei dat ze daar heen moest gaan, omdat ze niet wil dat Judith doior de Nazi's wordt opgepakt. (vanuit Rerik kan Judith makkelijk naar Zweden)

Wijzer met boeken

Schooljaar: 1996/1997

Niveau: 4VWO

- 5.b** **Waarom reist zij niet met haar moeder?**
Die is dood. Hoe?
- 5.c** **Onder welke naam heeft zij zich in het hotel ingeschreven?**
Judith Leffing
- 5.d** **Waarom geeft zij de hotelhouder haar pas niet?**
Want dan ziet hij dat ze Joods is.
- 5.e** **Waar wil Judith naar toe? Op welke manier?**
Naar het buitenland (bijvoorbeeld naar Zweden), met een schip mee.
- 6.a** **Wat wordt het gemeenschappelijk doel van de verschillende hoofdpersonen?**
Weg te gaan van de Nazi's (weg te gaan uit Rerik).
- 6.b** **Wie verzet zich het langst?**
Knudsen
- 7.a** **Hoe wordt het plan uitgevoerd het beeld te redden?**
Gregor gaat met het beeld naar een stille plek aan zee, waar de jongen Gregor en het beeld vervolgens met een roeibootje ophaalt en hen naar het eiland brengt. Van daar gaan ze met Knudsen's boot naar Zweden om het beeld in veiligheid te brengen.
- 7.b** **Wie nemen daaraan deel?**
Knudsen vervoert het beeld. Helander helpt mee het beeld in te pakken en gaat ervoor midden in de nacht naar de kerk. Gregor brengt het beeld dus naar de plek waar de jongen hen komt halen en Judith brengt het beeld naar Skillingen. Dus Judith, Knudsen, Helander, Gregor en de jongen.
- 7.c** **Waarom gaat niet iedereen mee?**
Helander heeft last van zijn been. Gregor mag eerst niet mee van Knudsen, daarna mag hij wel mee, maar dan wil hij niet meer mee.
- 8** **Hoe weet Helander 's morgens dat zijn beeld in veiligheid is?**
Gregor maakt een bepaald teken, als hij langs het raam van Helander fietst, dat alles oké is.
- 9.a** **Beschrijf in het kort de aankomst in Zweden.**
Knudsen brengt Judith met het beeld naar de weg naar Skillingen en gaat dan terug naar zijn boot. De jongen gaat door de bossen lopen, vissen vangen/eten en hij vindt ook nog een hut.
- 9.b** **Waarom zal 'der Junge' besloten hebben met Knudsen naar Rerik terug te varen?**
Als de jongen niet mee teruggaat, zullen de Nazi's weten dat Knudsen aan land is gegaan en de jongen heeft afgezet. En dan zal Knudsen gearresteerd worden. Dat wil de jongen niet, dus gaat hij mee terug als hij Knudsen ziet.